כיתה ט' | חינוך פיננסי | שיעור 7 מתוך 14 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

🌍 המחיר האמיתי של מוצר זול

🎯 מטרות השיעור

- להכיר את המושג עלות לשימוש ולחשב אותו
- להבין שלמוצר יש מחיר גם לסביבה ולחברה
- לשקול תיקון, שימוש חוזר וקנייה יד שנייה כאפשרויות

🚪 פתק כניסה (2 דקות)

בתחילת השיעור כל תלמיד עונה על פתק, בלי ציון:

1. כמה פעמים לבשתם את הבגד האחרון שקניתם?
2. מכשיר שלכם התקלקל פעם: תיקנתם או קניתם חדש? למה?
3. מה זה, לדעתכם, "זול שיוצא יקר"?

למורה: 1. מכין את החישוב של עלות לשימוש. 2. אין תשובה נכונה; פותח דיון על תיקון מול החלפה. 3. מחפשים את הרעיון: מוצר זול שמתקלקל מהר עולה יותר לאורך זמן, וגם יש לו מחיר לסביבה. אין צורך לתקן עכשיו; הפתקים מראים למורה מה התלמידים כבר יודעים.

🔑 מושגי מפתח

עלות לשימוש

מחיר המוצר חלקי מספר הפעמים שמשתמשים בו.

אופנה מהירה

בגדים זולים שמיוצרים במהירות ובכמויות ענק, ולרוב לא מחזיקים זמן רב.

התיישנות מתוכננת

מוצר שתוכנן כך שיתקלקל או ייראה מיושן אחרי זמן קצר.

טביעת רגל סביבתית

ההשפעה של הייצור, ההובלה והזריקה של מוצר על הסביבה.

📖 הסבר למורה

מוצר זול יכול לצאת יקר. חולצה ב-30 ₪ שלובשים 3 פעמים עולה 10 ₪ לשימוש, וחולצה ב-90 ₪ שלובשים 60 פעמים עולה 1.5 ₪ לשימוש. החישוב הזה נקרא עלות לשימוש, והוא עוזר להשוות בין

מוצרים לפי הערך שהם נותנים לנו בפועל.

מעבר לכסף, לכל מוצר יש מחיר שלא מופיע בתווית: חומרי גלם, אנרגיה, הובלה ופסולת. כשקונים פחות וטוב יותר, מתקנים במקום להחליף, או קונים יד שנייה, חוסכים כסף וגם מפחיתים את ההשפעה על הסביבה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתק כניסה (2 דקות): התלמידים עונים על שלוש שאלות קצרות (ראו למעלה).
2. פתיחה: מציגים שתי חולצות דמיוניות (30 ₪ ו-90 ₪) ושואלים איזו זולה יותר. אחרי הצבעה מגלים כמה פעמים כל אחת נלבשה.
3. הסבר: עלות לשימוש, אופנה מהירה, התיישנות מתוכננת.
4. בקבוצות: כל קבוצה בוחרת מוצר (טלפון, נעלי ספורט, תיק) ובונה 'סיפור חיים' שלו: ממה עשוי, כמה זמן מחזיק, מה קורה לו בסוף, ואיך אפשר להאריך את חייו.
5. מילוי דף העבודה.
6. כרטיס יציאה (2 דקות). מי שסיים מוקדם: ★ חלק אקסטרה למתקדמים בדף העבודה.

💡 הערות למורה

להימנע מהאשמה של תלמידים שקונים בזול. המטרה היא כלי חישוב ושיקול דעת, לא מוסר.

❓ שאלות תרגול (בודקים בלחיצה)

1. איך מחשבים עלות לשימוש?

מחיר כפול שימושים | מחיר חלקי מספר השימושים | מחיר פחות הנחה | מחיר ועוד מע"מ

2. מה מאפיין אופנה מהירה?

בגדים יקרים ועמידים | בגדים זולים שמיוצרים מהר ובכמויות | בגדים בעבודת יד | בגדים יד שנייה

3. מוצר זול יותר במחיר הקנייה:

תמיד משתלם יותר | לא תמיד זול יותר לאורך זמן | תמיד פחות איכותי | אסור לקנות

🎟️ כרטיס יציאה (2 דקות)

בסוף השיעור כל תלמיד כותב על פתק:

1. חשבו: תיק ב-150 ₪ שמשמש 300 פעם. מה העלות לשימוש?
2. כתבו דרך אחת לחסוך שגם עוזרת לסביבה.

תשובות אפשריות: 1. 150 חלקי 300 = 0.5 ₪ (50 אגורות) לשימוש. 2. למשל: יד שנייה, תיקון במקום החלפה, החלפת בגדים, קנייה של פחות ואיכותי יותר.

📝 בדף העבודה

פתק כניסה, 5 תרגילים, ★ חלק אקסטרה למתקדמים וכרטיס יציאה. מחוון מלא בעמוד השני. למתקשים יש דף עם תמיכה: מחסן מילים, שאלות הקפה ומשפטי פתיחה.

המידע כללי ואינו ייעוץ פיננסי או משפטי מותאם אישית. כל המספרים והשמות בשיעור דמיוניים.

מחוון: המחיר האמיתי של מוצר זול

🚪 **פתק כניסה:** 1. מכין את החישוב של עלות לשימוש. 2. אין תשובה נכונה; פותח דיון על תיקון מול החלפה. 3. מחפשים את הרעיון: מוצר זול שמתקלקל מהר עולה יותר לאורך זמן, וגם יש לו מחיר לסביבה. לקבל כל תשובה סבירה; הפתק לא נבדק בציון.

1. א. 2 ₪
2. ב. לתקן ולתחזק
3. א': 120 חלקי 40 = 3 ₪. ב': 300 חלקי 120 = 2.5 ₪. מעיל ב' זול יותר לשימוש.
4. מוצר שתוכנן להתקלקל או להיראות מיושן מהר, למשל מכשיר שקשה לתקן או להחליף בו סוללה.
5. למשל: קנייה יד שנייה, תיקון במקום החלפה, החלפת בגדים עם חברים, קנייה של פחות פריטים איכותיים.

★ חלק אקסטרה למתקדמים

6. א': 1,200 חלקי 2 = 600 ₪ לשנה. ב': 2,100 חלקי 4 = 525 ₪ לשנה. ב' זול יותר לשנה. לשקול גם: תיקונים, סוללה, צרכים, וסיכון שיתקלקל או יאבד.
7. המחיר לא כולל את הנזק לסביבה (מים, זיהום, פסולת) ולעיתים שכר נמוך של העובדים. את ההפרש משלמים הסביבה, העובדים והחברה כולה.

🎟️ **כרטיס יציאה:** 1. 150 חלקי 300 = 0.5 ₪ (50 אגורות) לשימוש. 2. למשל: יד שנייה, תיקון במקום החלפה, החלפת בגדים, קנייה של פחות ואיכותי יותר.

נכתב על ידי טאב · נוצר בבינה מלאכותית